

РУЗВЕЛТ НЕ ОДОБРЮЄ СТРАЙКУ
“ДОБЛО ПІ ЕЙ”

ВАШИНГТОН. — На пресовій конференції президент Рузвелт заявив, що закон, який наказує всім робітникам „Доблю Пі Ей” працювати по 130 годин місячно, мусить бути виконаний. Цей закон став причиною для страйку згаданих робітників. Головний директор „Доблю Пі Ей”, полк Герінгтон, заявив, що страйк, щоправда, поширюється по цілих Злучених Державах, але малий відсоток бере в ньому участь. Усього три відсотки. Всі ті, що по п'ятих днях страйку не зголосились до праці, будуть усунені й позбавлені всякої державної допомоги. Предсідник ньюйорської міської ради Ньюболд Моріс заявив, що страйкарі тим нічого доброго для робітництва не досягнуть, що тим страйком вони тільки погіршать положення президента Рузвелта й ньюйорського посаджика Ля Гварді у їх змаганнях по морти робітникам. Однак за страйк стоїть Американська Федерація Праці і Конгрес Промислової Організації, які є того переконання, що збільшення годинний вплив на плати їхніх робітників і впливатиме на їх обличчю.

СЕНАТ НЕ СПИЩІТЬСЯ З НЕВТРАЛЬНОСТЕВИМ ЗАКОНОМ.

ВАШИНГТОН. — Сенатський комітет заграничних справ більшості голосів рішив не спішитися з пропозицією зміни неутралістського закону, як цього бажає собі уряд. Комітет висказав думку, що ця справа може заждати до поважної сесії. Представники уряду заповіли дальший натиск у тій справі.

ЖІНКИ БОРЮТЬСЯ ЗА СВОЇ ПОСАДИ.

КЕНЗАС СІТІ. — На зїзді професійних жінок Америки бесідниці гостро таврували теперішнє змагання уряду і приватного бізнесу усувати замужніх жінок із посад. Вони говорили, що це спихатиме жінок на нижчий суспільний рівень, а також не досягне тих успіхів, які противники жіночих посад хочуть досягнути. Бо колиб навіть усунуто замужніх жінок з посад, то вони, змушені обставинами, будуть старатись іншими шляхами дістати якісь заняття, хочби за дешеvu ціну, й тим таки далі будуть випирати чоловіків із праці.

ЗАМІСЦЬ ЗАМИКАТИ ШКОЛИ — ПЕНСІОНУВАТИ УЧИТЕЛІВ.

НЮ ЙОРК. — Після остаточної прогрі щодо зменшення фондів на ньюйорське шкільництво ньюйорські шкільні власті почали застановляти над тим, у який спосіб зменшити витрати та які замкнути школи. Вквіт з тим прийшла порада від посаджика Ля Гварді, щоб замість замикаати вечірні школи і дитячі садки, спенсонуувати на поверх 4,000 учителів, що вже більше, як 35 літ є на службі. Це заощадить коло 8 мільонів доларів, саме ту суму, яку обтято в стейтовім бюджеті.

ЧИСЛО ВІДВІДУВАЧІВ НА СВІТОВУ ВИСТАВУ МАЛІЄ.

НЮ ЙОРК. — Заряд ньюйорської вистави занепокоений, що число відвідувачів, не зважаючи уваги на вакаційний час і на гарну погоду, постійно маліє. Заряд рішив вислати комісію до середніх стейтів, яка вивиснювалаб людям, що дорожнечва на Світій Виставі не така велика, як її переджвчвали на початку часописа. Заряд думає, що вістка про дорожнечу є головною причиною цього. Деякі директори носятьсв з думкою, щоб зменшити вступ на виставу.

„КЛЯПІ БЕЗПЕКИ”.

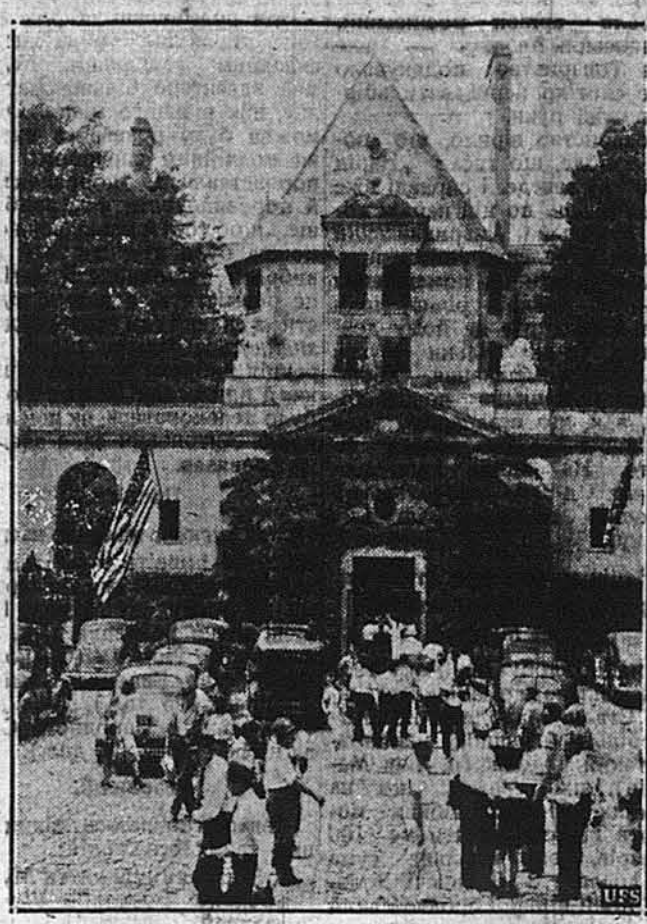
САН ФРАНЦИСКО. — Місцева адвокатська палата подала проект, щоби по всіх містах Злучених Держав Америкі позакладати на взір лондонського Гайд Парку місця, на яких усі суспільно-політичні та релігійні фракції, а також поодинокі особи могли собі свобідно дискутувати на найріжнородніші теми та могли у той спосіб вговорюватись. Бо коли люди вговорюються, то тратьає охоту до чину і до бунту. Також через говорення вони провірюють правильність своїх власних думок.

РАДІОВА КОНФЕРЕНЦІЯ.

АТЛАНТИК СІТІ. — Представники радіових стацій мали свої наради в Атлантик Сіті і на них ухвалили свій правильник.

ПОХОРОН ЖИДІВСЬКОГО АКТОРА.

НЮ ЙОРК. — Біля 30,000 осіб узали участь у похороні відомого жидівського актора Бориса Томашевського, основника „жидівського театру” в Ню Йорку.

ВІДЧИНИЛИ ДВЕРІ.

Власність пок. Ота Кана, що коштує \$1,000,000, з французькою палатою у Вудборі, Лонг Айленд, яку взяла Нюйорська Санаторія за \$100,000 на літнечу для службовців цієї Санаторії. На світліні відкриття цього літництва.

НОВИЙ КУРС ДЛЯ ЗАОКЕА-НОВИХ ЛЕТИВ.

У суботу рано відкрито нову дорогу для правильного курсу трансатлантичних літаків між Європою й Америкою. Дося ця дорога вела на острови Азори, міста Ліабону й Марсілью; нова дорога піде північною частиною Атлантику на Канаду, Нову Фунляндію й Ірляндію. Перелет з Америки до Європи цією дорогою буде тривати 24 і пів години. Число пасажирів на літак обмежено до 22 осіб, хоч літак міг би взяти вдвое стільки. Число обмежено тому, щоб узяти на літак резервовий запас топлива на надзвичайні випадки.

АРЕШТУВАННЯ ПАЧКАРІВ.

На польсько-німецькій кордоні в околиці шкельської Руди вела оживлену діяльність ватага пачкарів, що перепачкувала людей з Німеччини до Польщі і навпаки. Крім нагород за перепачкування через кордон люди ватаги грошівлювали свої жертви з грошів і вартісних предметів. На днях обікрали А. Клевеського, якого замарили втік з Німеччини до Польщі. Ватага опрабила теж Абрагама Длуговського, якому забрала 600 німецьких марок. Провідником ватаги була Марта Малеска з Руди. Крім неї поліція арештувала ще 5 членів ватаги.

СМІЛИВИЙ ГРАБІЖНИЦЬКИЙ НАПАД.

На інкассанта кредитового товариства в Антверпії, який виходив з Національного Банку, напад бандитів і забрав йому теку з грішми 775,000 франків. На грабіжника ждав його спідник у самоході, й бачили напад, не могли перешкодити, бо напад виконано дуже швидко.

ЗАМКНУЛИ МОЛОЧАРНЮ М. С. У ЛАВРОВІ.

З Луцька повідомляють: Органи державної влади запечатали районну молочарню „Маслосою” у Лаврові. Ця молочарня працювала гарно й мала гарну обстанову. Рівночасно польська преса повідомляє, що до Луцька переніс свій осідок з Люблина відділ „Звонзек спудзельні млекарські і яйчарські” у Варшаві.

ГРАБІЖ НА ВУЛИЦІ КОРІННІЙ У ЛЬВОВІ.

10-го травня веч. верталася додому Мих. Мерешківна, власниці різницького склепу при вул. Замарстинівській 32 у Львові. Замкнувши склеп, вона забрала з собою готівку 2,500 зл. яку понесла в дамський торбичці. Коли зближалася до брами дому при вул. Корінній 3, де жила, напали на неї нагло два напасники, що заграбили в неї гроші разом з особистою виказкою. Ведуть слідство в цій справі.

ПРИРІСТ НАСЕЛЕННЯ У ШВЕЦІ.

Населення Швеції досягло значення 6,310,000 осіб, причім число мужин було 3,125,000, а жінок 3,185,200. У порівнянні з початком минулого року число населення збільшилося на 25,000 осіб. Населення села зменшилося понад 15,000 осіб, а приріст у містах сягає 41,000.

МАНІЯ ГРОШОЛЮБА.

Перед п'ятьма роками помер у Ріо де Жанейро один багатий купець, який у заміщеному заповіті зарядив, щоб вложити до домовини і разом з ним закопати його опадності й його спідник, загальна вартість 300 контів. Тепер складкоємці звернулися до судових властей про дозвіл на відкопання закопаного скарбу, дружжя неважає.

ДАЛІ МАСОВО КАРАЮТЬ СВЯЩЕНИКІВ.

Нема такого дня, в якому українські газети не доносили про дальші вивчення й грошові карі, наложени на українських священників за „українізацію назви”.

ПОШЕСТЬ ОРДЕРІВ У ССР.

В останніх днях запанувала в ССР „правдива пошест” з ордерами. Вистане згадати, що „Ізвестія” на трьох сторінках друку подають спис осіб, відзначених советськими ордерами.

АРЕШТУВАННЯ ВБИВНИКА.

Під лісом на дорозі з Незнамова до Полоничної згинув у білий день 1-го травня від революційної кулі учитель в Полоничній Петро Спотницький. Вбивника поліція вже арештувала, яким є Степан Гасяк з Незнамова. Він признався до вбив, кажучи, що хотів П. Спотницького „ограти”, але не міг цього зробити, бо коні сполошилися і втекли з тілом застріленого на возі. Арештований віддав поліції револьвер „Газер” і 5 набоїв.

ПЕРЕД ВИБОРОМ НОВИХ КАРДИНАЛІВ.

„Джорнале д'Італія” повідомляє, що папа Пій XII задумує скорити в свою першу коністерію в словині червня ц. р. Тоді виберуть 5 або 6 нових кардиналів.

ЗАТРУВІСЯ НА СМЕРТЬ ДЕ-НАТУРОМ.

У Суходолах, володимирського повіту, помер нагло Чіканор Прокопець. Секція виявила, що Прокопець помер від надмірного спожиття денатурованого спирту.

РЕВІЗІЯ ШКІЛЬНИХ ПІДРУЧНИКІВ У ЧЕХІ.

Міністерство освіти в Чехії рішило покликати окрему комісію з правом дібрати собі відповідних співробітників, щоби перевірили ревізію всіх шкільних підручників „з приводу зміни відносно у републиці”. Зревідують 382 підручники для середніх шкіл, 220 підручників для промислових шкіл (професійних), 120 підручників для шкіл жіночого господарства — разом 1,006 шкільних підручників.

ДВІ КАТАСТРОФИ В КОПАЛЬНИХ.

У копальні вугля Садбот у Вестфалії дійшло до вибуху, підчас якого згинуло 2 вуглекопи, 27 було ранених. — У копальнях золота Ойро Претер дійшло до вибуху, підчас якого згинуло 11 робітників.

ОШУКАНЕЦЬ У СВЯЩЕНИЦЬ РИЗАХ.

Марія Мазуркевичева пізнала в 1932. р. Казимира Врублевського та погодилася вийти за нього заміж. Шлюб дав їм у помешканні мужнина, який прийшов з Врублевських та приніс із собою ризи. По 6 роках Врублевський покинув Мазуркевичеву, — яку за той час представили як жінку з достатком, загальною вартістю 300 контів. Шлюбний договір, який тоді вважалися за дійсний, дав їй ядовитих властей про дозвіл на відкопання закопаного скарбу, дружжя неважає.

БРОДІЙ ВИБИРАЄТЬСЯ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

БУДАПЕШТ. — Телеграма до часопису „Ди Нью Йорк Таймс” подає, що Андрій Бродій, перший премієр Карпатської України, вибирається до Злучених Держав, щоб зліквідувати „політичні розбіжності” між американськими „русинами”.

ДЯКУЄ ЗА ЛАСКУ...

ЛЬВІВ. — „Діло” з 2. липня б. р. подає з Будапешту, що відбулося святочне засідання мадярського парламенту з участю послів із прилучених земель, між іншими теж із Карпатської України. Від наказаних послів промовляли: представники мадярів, словаків і „славний” Андрій Бродій. Той останній дякував Провидінню, що вислухало молитви „нещасного угро-руського народу і дозволило вернутися до корони св. Степана, регентові Гортієві, перемиській мадярській армії, що визволила угро-руських з неволі, мадярській пресі, що до того причинилася, і мадярському парламентові, що покликав „визволенних послів”.

ХТО БУДЕ КОМІСАРОМ К. У.

БУДАПЕШТ. — З того, що подає мадярська преса, виходить, що є різні кандидати на комісара Карпатської України. Як кандидатів подають колишніх міністрів Каляка і Козму. Та найбільші надії має мати барон Переній, сторож корони Святого Степана.

ЧИ НАДОШО „ДОРАДЖУВАТИ”?

БУДАПЕШТ. — Часопис „Мадяр Орнат” подає, що Андрій Бродій зрезигнував зо становища повного дорадника комісара для „Руси”.

КОНФІСКАТА ЗА КОНФІСКАТОЮ.

ЛЬВІВ. — Українські часописи в Польщі є під дуже строгою цензурою. Зачинають знову світити білими картками.

ПРЕЗИДЕНТ РУЗВЕЛТ І ДАНИЦЬ.

ЛОНДОН. — У зв'язку з тим, що до Данції виїхав американський посол Білл, щоб там переконатись про відносини на власні очі, кружляють слухи, що през. Рузвелт запропонує посередництво у справі пологодження спору за Данціг. Таке подає лондонський часопис „Стар”.

НОВА ПРОПОЗИЦІЯ ГІТЛЕРА.

ЛОНДОН. — Курсує ще одна поголоска: канцлер Гітлер хоче запропонувати Польщі спільну контролю Німеччини і Польщі над вільним містом Данцігом.

МАНІФЕСТ БУДУЩОГО ПРЕМ'ЄРА.

ПАРИЖ. — Бувийший французький премієр Тардє оголосив „маніфест до французького народу”, який став сенсацією не тільки в Франції, але в цілому світі. Він подає, що Гітлер в останніх роках увесь час блофував. Твердить, що Німеччина була слаба і є далі слаба, доказуючи це цифрами. Підкреслює, що Німеччина не могла витривати війни за всі часи Гітлера і не виграє її тепер, якщоб пішла до війни. І додає, що те все є добре відоме Гітлерові й він цілком певно не відважиться на війну. А якщоб відважився, то по першій битві був би замордований своїми власними людьми.

ЩО Є В ПОЛУДНЕВІМ ТИРОЛІ?

РИМ. — Ніхто не годен розв'язати загадки, що зв'язана з зарядженням, щоб усі чужинці забиралися з полудневого Тиролю, і то в часі, коли там буває найбільше літників і туристів з цілого світу. Дехто зв'язує це з пересуванням військових частин, інші твердять, що вісь хоче тим закрити сцени, які відграватимуться у зв'язку з переселенням німців з цієї теперішньої італійської провінції до Німеччини. Та найбільше турбуютьсв тим, чи це не зв'язане з міжнародною ситуацією і не має на меті чогось поважнішого.

АНГЛІЙСЬКІ ЛІТАКИ НАД ФРАНЦІЄЮ.

ЛОНДОН. — Понад 100 воєнних літаків вилетіло з Англії, щоб літати собі яких 6 годин над французькою землею і показати французькій людині, якої вони допоміж можуть надіятись кожної хвилини, якщоб прийшло до війни з Німеччиною. Цей лет був також і свого роду демонстрацією, зверненою проти Німеччини.

ЯК ПРИНЯЛИ ЛЕТ У НІМЕЧЧИНІ?

БЕРЛІН. — Націстична преса взяла лет англійських літаків над Францією як іще одну „провокацію” з боку тих, що змагаються до війни в Європі. І додала, що Німеччина має також літаки. А яка їх сила, то вороги переконаються тоді, коли їх літаки зважатимуться літати над німецькою землею. Але до того, пише ця преса, ніколи не прийде, бо німецькі літаки здержать ворога вже на границі.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРИОДИКА:	SUBSCRIPTION RATES:
Роздруківка ціною три центи.	Three cents a copy
One year \$6.00	One year \$6.00
Six months \$3.25	Six months \$3.25
Three months \$1.75	Three months \$1.75
Число в випуску (в англійській частині):	Friday's issue (with Ukrainian Weekly):
One year \$2.00	One year \$2.00
Six months \$1.25	Six months \$1.25
Three months \$0.75	Three months \$0.75
В Джерей Ситі і Заграниці:	Foreign and Jersey City Rates:
One year \$9.00	One year \$9.00
Six months \$4.75	Six months \$4.75
Three months \$2.50	Three months \$2.50

За кожному аміну адреса платиться 10 центів.

В Канаді наліг поштовий гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. "Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016.
4-0807.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ПРИГАДКА ЗПЕРЕД 20 РОКІВ

Надходять відомості, що Польща переводить "чистку" серед своєї армії, зокрема серед українців, яких вона змусила їй служити. Як виглядає ця чистка, не знаємо. Як і не знаємо, якою міркою відмірює польська влада, "льояльність" українських жовнірів, бож іще війни нема, а тимсамим нема ще змоги перевірити, як ті жовніри боронять Польщу. І не знаємо, чи дійсно так є, як це подали американські газети за німецькими джерелами, що та "чистка" відноситься аж до 55,000 українських жовнірів. Зате знаємо певно одно, а саме те, що перепускає польська цензура. А й тих відомостей досить, щоб наглядно переконатися, що на українських землях під Польщею існують тепер наскрізь невідради відносини. І то того роду, що давня польська "пацифікація" з усім її културним виглядом тепер на дитячу забавку супроти нових терпів українського народу. Колиж тепер польська влада цікається найневиннішого культурного чи спортивного українського товариства, чи української кооперативи, і їх закриває за "нелояльність", не наводячи на це ніякого доказу, то очевидно можуть діятись подібні речі і в армії. Як видно, то навіть там не довіряють українцям! А чому? Бо мабуть простий розум каже полякам, що українці ніяк не можуть бути лояльні. Інакше годі собі витолкувати ось ту безглузду протипольську політику, яку веде Польща навіть у тім часі, коли їй повинно залежати на тім, щоб українці ставились до неї якнайліпше.

Польща є в тому щасливому положенні, що Англія і Франція загарантували її ненарушність і рішені дати їй поміч, коли вона рішилася на війну з Німеччиною. Тому, 20 років ті самі держави також дали їй поміч, щоб розправилися з більшовиками, закакуючи вживати тої помочи проти українців. Потім, як знаємо, дозволили їй заняті при їх помочі Галичину, також, щоб ніби таким чином спинити похід більшовиків. Все це сталося наслідком польської облуди і польських крутість, до яких признається тепер отверто професор кравієвського університету, Юліян Новак, огословивши свої спомини з тих часів. Ось ті фальші називаються в польського політика "реальною політикою", яка змагала здобути Галичину для Польщі в такий спосіб, щоб поставити державні агенти — перед доконаним фактом. Так і сталося. Тільки ще з тим додатком, що Польща не тільки підступом загарбала українські землі, але навіть не дала їм автономії в межах польської держави, до чого раз-у-раз у тих критичних часах зобов'язувалась. Тепер часи настільки змінилися, що ні Англія ні Франція навіть не питають Польщу за українців і українську землю. Тепер, щоб нищити українців, Польщі навіть не треба ошукувати Англію і Францію, бо тепер нема вже навіть Вилсона і Ллойда Джорджа, що то свого часу здержували її в насильствах і грабінні. Тепер усі тільки боронять Польщу. А що діється з українцями, це їх не обходить. Шкож розумного може вийти з такої нерозумної політики?

Д-р Л. Мишуга.

ШЕВЧЕНКО І ЖІНКА

(Жінка в житті і творах поета).

(6)

Душа його сумує. Чогож ти сумуєш?
— питає себе Шевченко в поемі "СОН"
і відповідає:

Хіба ти не бачиш?

Хіба ти не чуєш людського плачу?
То глянй, подивися! А я погляну
Високо, високо за синій хмар:
Немає там плачущих, немає там хмар,
Там сім'ю людського і плану не чує.
Он глянй! У тім раю, що ти покидаєш,
Людську свитину з каліки знають,
З шкурою знають, бо нічим обуть
Підат не дослідих.
А он розпинають
Волоз за подумне, а синя кують,
Єдиного сина, єдину дитину,
Єдину надію в військові віддають,
Бо його, бач, трохи...
А онде під титом
Співуха дитина голодна мре,
А мати пишицю на панцирні жне.
А он — бачиш? Он, очі!
Панцирні жне!
А он — бачиш? Он, очі!
Панцирні жне!
А он — бачиш? Он, очі!
Панцирні жне!
А он — бачиш? Он, очі!
Панцирні жне!

Ось це те народне горе, що його бачив Шевченко в Україні. В тій самій поемі Шевченко таврує людотизм, обжаловує парат за кривди, проклинає царя Петра Першого, що голодом у тюрмі замучив

СВЯТО ВІДКРИТТЯ МУЗЕЮ
ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТБИ УКРАЇНИ

(Від власного кореспондента "Свободи").

Прага, 29. червня 1939 р.

Під гаслом "Нарід собі!" відбулося сьогодні в Празі свято відкриття Музею Визвольної Боротби України у власній українській Домі. Святочно оздоблену залу заповнили вщерть члени Товариства "Музей Визвольної Боротби України" та запрошені гості. Коротко по 10-ти години за столом президії зняли свої місця члени управи Товариства Е. Вировий, З. Мірна, Д. Антонович, А. Яковлів, С. Сірополко та М. Павлічук. Збори відкрив С. Сірополко, відчитавши зараз на початку

привітання митрополита Андрія Шептицького:

"На урочисте свято відкриття Музею Визвольної Боротби України вже у власній домі переселили найцінніші побажання, щоб Товариство далі з таким розмахом і успіхом працювало над збереженням і піднесенням нашої національної культури, як це лиш у наших відносинах можливе. Прошу в моїх імені присутніх на відкритті привітати й передати мої побажання й благословенства для успішної праці Товариства".

Дальшою токою програми був грошовий звіт Товариства, складений головою управи, А.проф. А. Яковлевим, і відчитаний секретарем М. Павлічуком. Найцікавішим було ствердження, що Товариство свого часу хотіло власний дім для Музею збудувати, а не купити, що очевидно було доцільніше, бо одна річ будувати дім спеціально для Музею, а інша річ купити старий дім, призначений для цілком інших цілей, і потім його пристосувати для потреб Музею. Але місто Прага не хотіло дати будівельної парцелі для дому, до тогож і будівельні кошти за останні роки дуже підскочили. Отож довелось купити старий дім і його адаптувати. Загалом до цього часу витрачено на купівлю дому й на його улагодження 239,015 корон.

Опісля проф. С. Сірополко накреслив історію Товариства "Музей Визвольної Боротби України". Товариство заснувалось 14 літ тому, коли по ліквідації українських таборів полонених у тодішній Чехословаччині до Українського Вільного Університету в Празі було передано архів тих таборів. Справою Музею від самого початку особливо зацікавились акад. проф. І. Горбачевський, який до р. 1935 був головою Товариства, і проф. Д. Антонович, який досі є незмінним директором Музею. Міністерство закордонних справ дало 2, а потім 3 кімнати для збірок Музею, але несподівано в помешканні відмовило. Три роки Музей був безпритульним. Міністерство запропонувало Товариству,

що візьме Музей під свою опіку й дасть йому помешкання, от як воно опікується архівом Українського Соціологічного Інституту — але Товариство не хотіло йти до міністерства у прийми й воліло бути без помешкання, а захотіло свою самостійність. Року 1929 міністерство знов скликало нараду й проявило охоту перебраться під своє керівання збірки Музею, як воно вже було перебрало архів російський, грузинський та інші — але знов Товариство подякувало й не хотіло передавати збірки в чужі руки.

Товариство вирішило, що поміч прийде, що гасло "Нарід собі!" не заведе. І справді вже через місяць по цій нараді поміч прийшла. Американський земляр К. Каленік Лисюк прибув давати на помешкання 250—300 доларів річно, доки стан його справ це йому дозволить. Та як тільки Музей мав своє помешкання, збільшився й приплив нових збірок, так, що незабаром знов стала відчуватись велика тіснота. На одних загальних зборах д-р Старосольський голосно висловив загальну думку:

"Нація мусить здобутись на гроші, щоб придбати дім для Музею".

І нація здобулась. Року 1932 приступлено до збіркової акції. Стали надходити пожертви, більші й менші. І знайшовся такий чоловік (п. Яків Макогін), який сказав, що на кожних 100 дол. дрібних пожертв він сам давати ме 100 доларів, доки загальна сума не досягне 2—3 тисячі доларів. Коли проф. Горбачевський наслідком високого віку не міг далі вести провід у Товариство, його заступив акад. проф. Степан Смаль-Стоцький, який цілою душею віддався справі. Вже тяжко хворий він довів справу до кінця й підписав купчий акт на власний дім для Музею.

"Усе, що зроблено за 14 літ існування Товариства", закінчив проф. Сірополко, "зроблено виключно силами самої нації, виключно з пожертв українського громадянства. Єдине це джерело може забезпечити Музеєві також його далі існування. Віримо, що українське громадянство не залишить на півдорозі цей великий пам'ятник визвольної боротьби України, збудований на пам'ять і науку прийдешнім поколінням".

На візвання проф. Сірополко збори вішанували встановлення пам'яті проф. Ст. Смаль-Стоцького, як і пам'яті інших померлих членів Товариства, що своєю працею й порадому причинились до його втримання й розвитку.

Останньою токою свята був звіт проф. Д. Антоновича про організацію й діяльність Музею. Музей поділено на відділи: дипломатичний, вій-

ськовий, еміграційний та загальний. Перший відділ майже не поновляється більше, бо всі архіви давніших дипломатичних представництв та місій, які в українських руках збереглися, вже передано до музею; єдиним поновленням цього відділу були деякі матеріали з діяльності уряду Карпатської України. Більш-менш це саме можна сказати про другий відділ. Зате дуже розростається й невинно поповняється третій відділ — наслідком жвавої культурної й наукової праці української еміграції. Дирекція Музею ледве встигає записувати поступаючий новий матеріал, особливо після того, як Музей перенесено до нової домівки.

При розміщенні збірок Музею дирекція стояла перед складним завданням. Музей має всього більше матеріалу, ніж вільного місця. Отже можна було розв'язати питання подвійним способом: або порозставляти, порозкладати й порозвішувати чим найбільше, щоб тоді й кроку вільно не можна було ступити — або вибрати найцінніше й вигідно це розмістити, а решту віднести в склад і там сховати, доки знайдеться більше місця. Дирекція вибрала останнє рішення, й при огляді збірок можна було переконатись, як щасливо проф. Антонович своє завдання розв'язав.

Привіти.

З усіх усюдів на свято наспіли численні привіти, здебільшого разом із грошовими пожертвами на розбудову Музею. Грошові датки прислали п. К. Лисюк із Нью Йорку (5,000 корн), Товариство Взаємна Поміч у Вінніпегу (25 дол.), 204 відділ Українського Народного Союзу в Нью Йорку (10 дол.).

Резолюції.

Свято скінчилося відчитанням таких резолюцій:

1. З нагоди відкриття Музею Визвольної Боротби України надзвичайні загальні збори Товариства "Музей Визвольної Боротби України" засіяють гарячий привіт і щире подяку в імені Товариства й Музею всім жертводавцям і прихильникам, що своїми грошовими жертвами причинились до щасливого завершення акції Т-ва на придбання власного дому для Музею, й усім тим, хто в той чи інший спосіб допоміг Т-ву зібрати потрібні для купівлі Дому фонди.

2. З особливим пошаном надзвичайні загальні збори Т-ва згадують у цей день працю по керуванні збірковою акцією та по купівлі Дому першого голови Т-ва й почесного його члена, акад. проф. І. Горбачевського та покійного його другого голови й почесного члена, акад. проф. С. Смаль-Стоцького.

3. Загальні збори висловлюють своє признання й подяку дирекції Музею Визвольної Боротби України: директору й Музею проф. Д. Антоновичеві, науковому співробітнику й Музею проф. С. Наріжному, що багато праці, опіки й відданості виявили й виявляють для Музею, для впорядкування його збірок та матеріалів, а також управителя Дому,

ЛЮДНІСТЬ СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ

Перший більше-менше правдивий перепис людуності СССР був зроблений 1926 року. Тоді начислено в цілій совєтській державі 147 мільонів мешканців. Рівно через 10 років після першого перепису совєтський уряд улаштував другий перепис населення. Але наслідків цього перепису з р. 1937 не опубліковано. Цілу велику роботу Сталін визнав за "шкідливістю". Як здогадуються, причина такого рішення була в тім, що перепис показав менше число людуності, ніж сподівався совєтський диктатор. З персердя на організаторів перепису Сталін звелів відслати в лінійний світ найвищих бюрократів, що мали провід у статистичних комітетах. Потім почекав два роки і ось — маємо тепер наслідки нового перепису, нещодажженого ні "агентами фашизму" ні "наймитами світової буржуазії".

Советська преса подає число людуності СССР в лютім 1933 року на 170 мільонів і 126 тисяч осіб. З цього видно, що за 12 років, від 1926 р., число люду в СССР виросло на 23 мільйони осіб. Советська преса з приводу цього підняла великий крик. Дивіться, мовляв, яке досягнення: за 10 років у СССР прибуло більше люду, ніж у цілій Румунії або в Югославії! А все завдяки "великому Сталінові". Без нього ці мільйони совєтських люду не могли народитись й жити. Отже — слава нашому любимому, геніальному, рідному товаришеві Сталінові!

Коли глянути на числа, подані советською "нефальшованою" статистикою, критичним оком, то переконаємось, що радисті й захоплення Сталіновим віршомозів з приводу "досягнень" в області приросту людуності зовсім не на місці. Треба насамперед порівняти зріст населення СССР перед 1926 р., коли зроблено перший совєтський перепис, і число приросту людуності в добі від 1926 до 1933 р. Що з того виходить? А виходить те, що перед 1926 роком, не вважаючи на міжгромадянську війну і голод 1921/22 років, всеж людуність СССР збільшувалась річно на 2 мільйони і 113 тисяч осіб. Зате на протязі часу від 1926 до 1933 р. темп зросту людуності значно зменшився, бо показує річний приріст 1 мільон і 350 тисяч душ. (Треба мати на увазі, що в інтересі Сталіна було приблизити число своїх підданих, а тому до-

проф. Б. Мартосові, що дуже багато поклав праці в управлінні Домом та приведенні його господарської частини в належний стан.

4. Нарешті загальні збори дякують усім ленам Товариства, що вішанували свято відкриття Музею своєю присутністю або прислали привіти й побажання дальшого розвою нашого Музею і склали свої пожертви. Усім щира подяка. Слава Україні!

жемо сміливо твердити, що і це останнє число не відповідає дійсності). Приріст — 1.92 тисяч річно в селянській країні — це зовсім невітніший показник. Тому даремно хвалять Сталінові славословці "невиданим зростом числа людуності". Бо це на 165 мільйонів людуності не складає ані одного проценту на рік!

Минулого року російський економіст на еміграції, проф. С. Прокопович, обчислив, що в СССР, протягом двох перших п'ятирічок (від 1929 р.) загинуло більше 9 мільйонів люду, головню наслідком примусової колективізації. Це число мабуть менше від того, що сталося в дійсності. Не треба забувати, що приріст людуності в Росії перед світовою війною доходив (у процентах) до 2%. За Сталінського режиму, як бачимо, приріст упав удвоє. Це треба приписати головному систематичному голодуванню, що підкосило життя мільйонів люду.

Нема сумніву, що найбільш данину советському Молоху заплатила Україна. Ще не знаємо совєтських чисел про людуність України в 1939 році. А проте і без того ясно, що в советській Україні могло бути лише вилюднення, наслідком голоду, терору й виселення українців на Сибір. За переписом 1926 року Україна советська давала річний приріст людуності 2.3%. Деякі області України (приміром, Запорозжя) показували в тім році 3.4%, приросту населення. Це чи не найвищий приріст на цілий світ — 34 души за рік на 1000 люду! Але Москва своєю політикою в добі п'ятирічок зробила з України долину смерті. В першій році світової війни, в листопаді 1914 р., цар Микола II переїздив через землю потомків запорозьких козаків — Кубанську область. У листі до цариці він тоді писав:

"Чудовий і багатий цей козацький край. Сила овочевих садів. Починають багатіти і, головню, тут є невимовно велике мноство малих дітей — немовлят. Це все будучі піддані!"

"Червоному цареві" — Сталінові завдячують українські землі, що на них уже нема тих немовлят без числа, бо мільйони їх лягли в могилах далекої Кубанщини, далеко від рідного краю...

А проте Москва продовжує свої терорен; про "дівичу Україну" та про світові рекорди в прирості людуності народів СССР.

Д. М.

ХТО ПОПИРАЄ БИЗНЕСИ,
ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В
"СВОБОДІ", ТОЙ ПОПИРАЄ "СВОБОДУ".

українського гетьмана Павла Полуботка. І проклинає царицю Катерину II, яка зруйнувала Січ Запорозьку, свідка слави і волі України:

Це той Первий, що розпинав
Нашу Україну,
А Вторий докопала
Волоз сиротину.

Дня 22 березня 1845 р. Шевченко скінчив Петербурзьку Академію і їдстав дипломом "свобідного артиста". І поїхав знову відвідати Україну. І знову поет боліє, що люди стогнуть у кайданах, що (ІВАН ГУС, 1845):

Немає з ким взятись,
Розкуватись, одностайне,
Одностерне стати
За євангеліє правди,
За темні люди.

1845 рік це час найбільшої продуктивності духа Шевченка, найсильнішого його бунту проти суспільного ладу, побудованого на брехні, кривді й неправді. Це заповіт (СУБОТІВ), що

Встане Україна,
І розвіє тму неволі,
Світ правди засвітить,
І поможуть на волі
Невольничі діти.

Це час, у яким Шевченко заповідає у "ПОСЛАННЮ", що розкуватись незабаром заковані люди, коли він звертається до поповелених з локіткою:

...ставайте,
Кайдани порвіте,
І вразю, злого кровю
Волю окропите!

У тимсамі часі змальовує він теж різні типи жінок-страдниць. В "ЛЕЛІ" бере в оборону нещасне байстря, жертву панської розпущеності, над якою люди знущались, остригли їй довгі коси і рего-

тались. А Бог по смерті зробив те нещасне диття лелією-снігоцвітом, який пишався по палатах. І питає вона бідна:

Нашо мене Бог поставив
Цвітом на цім світі
Щоб люде я веселила,
Тих самих, що вбили
Мене я мою матір.

А скільки материнської любові і пошви для Шевченка у своєю "НАРИМЧКУ"! Вліва дитини мати не виявляє свого імені, стає наймичкою, не допівляє, не доїдає, а дитину годуює і хоч як спрацьована, чужі як дитина дише. А як Марко виріс і вже сватають за нього таку кралю, що хоч і за гетьмана, то мати-наймичка не хоче заступити при шлюбі синові матір, щоби богачі не поспішали, що в сина мати-наймичка. І хоч стільки втерпіла, то, вмираючи, ще просила в сина вибачення:

Прости мене! Я каралась
Ввесь вік в чужій хаті.
Прости мене, мій синочку!
Я... я твоя мати!
Тай замовкла.

Зомлів Марко,
І земля задрижала.
Прокінувся... до матері,
А мати вже спала!

Мати у "ВІДМІ" прощає навіть тому панові, що її зів, що проміняв її дочку за хорта, а сина в карти програв. Ще свічку дала йому в руки і перехрестила, як конав, і "Отче наш" говорила.

На вищий шабель.

Шевченко заблестів тоді усею силою свого генія. Приятели Шевченка хочуть дивити поета на це вищий шабель. Ганна Барвінок, жінка славного письменника, Панька Купіша, офірує, так, щоб

Шевченко не знав, свої дорожності стародавні, щоб за них вислати поета у широкий світ, а в першу чергу до Італії, щоб там кінчив вищі студії мalarства. Книжна Релліна збирає передплату на журнал "Живіписна Україна", яку мав Шевченко редагувати, та намагається добути для поета посаду в київській університеті. Вона листується з поетом і піддержує його на душі, коли його поетичний лет спадає. Вона запевняє Шевченка, що він повинен почувати себе щасливим, бо багато чесних і теплих душ бажать йому добра. Вона дбає про добру славу Шевченка. Відтгає його далі від пустого товариства і піддає йому цілий ряд розумних і чесних люду, з котрими він повинен приставати, бо, як вона лише Шевченкові, з такими приятелями "все гарне, благородне, що є у нас, розвиватиметься чимраз більше, вам буде добре і всім вашим щирим приятелям радісно".

Арешт, присуд і заслання.

Та це був час, коли в Росії за ніким душогубом чи злочинцем не слідко стільки очей, що за новою книжкою Шевченкові поезії, з яких випадали страшні удары на гнобителів поневолених мас, появилися в таких часах, коли урядовими розпорядками було заборонено вживати таких слів як "конституція, депутат, вибори, народня воля, потреби робітничої класи".

Долю письменника, котрий важився противитись тій владі, описує Олександр Герцен у виданій ним у Лондоні (1853 р.) книжці про "Суспільні відносини в Росії" в такий спосіб:

"Страшна та сумна доля жде в нас кожного, хто зважиться підняти свою го-

лову понад межу, вказану царським скиптром. Невблагана доля жене його до могили, щоб він не був: поет, звичайний громадянин чи філософ. І історія нашої літератури це спис мучеників або виказ покранних". І так подає далі Герцен:

"Рилеєва повішено на приказ Миколи Першого, Пушкіна забито в поединку, коли він мав 38 літ. Грібедова замордовано в Тегерані. Лермонтов поляг на Кавказі в поединку в тринадцять років життя. Веневітов загинув як двадцять дво-літній юнак через суспільні відносини. Кольцова замучило його найближче оточення і він умер, маючи 33 роки. Бєлінський умер, досягнувши віку 33 років, від холоду і голоду. Полежаєв умер у військовій шпиталі, по примусовій осмилітній службі на Кавказі. Барятинський помер на вигнанні, в котрім він мучився 12 літ. Бєстужев поляг на Кавказі у зовсім молодім віці, а перед тим мучився в сибірській каторзі".

(Далі буде).

Короткий напис.

Чеська легенда говорить, що в скелі недалеко Праги сплять заворожені лицарі. На цьому місці казав през. Гаха вмурувати такий короткий напис:

"Спіть далі!"

Все можливе.

— Ви чули, що Англія має в майбутньому підписувати всі свої умови й зобов'язання на мarmорі...

— Чому?

— Щоб ніхто не міг сказати, що її зобов'язання існують лише на папері...

ВИЧКУВАННЯ.

В останніх кількох тижнях усі ми очікували чогось нового. Багато з нас думало, що ось-ось наступить вибух у Данцігу, або десь більше на подуді. Інші думали, що вибухеться війна між Англією та Японією, чи Японією і Соевтами на Далекому Сході. Тимчасом день за днем, тиждень за тижнем проминали, а те "нове" не приходило.

Невже з цієї чорної, тяжкої хмари не буде ніякого дощу? Невже політична атмосфера в Європі успокоїться й люди знов стануть на шлях творення і споживання земних діб; на шлях приємного духового спокою й безжурності?

ЦЕ НЕПРАВДОПОДІБНЕ.

Воно так виглядає, що до дійсного, сталого миру, без попереднього кривавого конфлікту, такий світ не прийде. Так виглядає, що щойно через трупи, потоки крові, матеріальне знищення і духовний запнепад може прийти на світ справжній і довгий мир. Наперед мусить випалити набій, а щойно тоді стрільба стане безпечною і нешкідливою. Наперед мусить зударитись багнатою армією до своїх смертоносних машин, а щойно тоді стане можливим апел до розсудку і взаємного мирного порозуміння.

ЧИ МОЖЕ ГІТЛЕР ЗУПИНИТИСЬ?

Гітлер прийшов до влади не завдяки якимсь парламентарним коншиштам, ані через покликання коронованої особи. Він прийшов до влади силою тої ідеї, яку проповідував. Це його ідея принесла йому на сам вершок наші, дала йому необхідну силу над усіми ділянками національного життя. Він є завершенням ідеї і сніпним її слугою. А ця ідея це — обіцянка німецькому народові здобути силу, славу, територію, добробут і вічне життя. Духовим знаряддям цієї ідеї є така бойово-ідеалістична філософія, що велить кожному громадянину мати на увазі виключно добро своєї нації і для цього добра підпорядковувати та жертвувати все особисте, до життя включно. Матеріальним знаряддям цієї ідеї є величезна німецька армія, десятки тисяч літаків, гармат, повзів і т. д.

ДОВГА ПІДГОТОВА.

А ці знаряддя не витворюються впродовж одного дня. Переродити націю духово — забирати довгого часу, руду ані. Також витворити тисячі літаків і інших смертоносних машин забирало чимало часу і великих зусиль цілої нації. Витворивши їх, даний режим не міг їх на смітник. Сама спроба переміститись у пацифістів змела б відразу мілітаристичний режим з лиця землі.

Гітлер мусить іти тим шляхом, що його накреслив собі на початку своєї програми. Він є безоглядним паном німців, але й безоглядним невольником своєї ідеї.

ЦЕ ДОЛЯ ВСІХ ДИКТАТУР.

Така доля не лише Гітлера, але й усіх диктатур. Вони згортають у своїх руках необмежені права. Але водночас накладиють на собі такі великі обов'язки. Бо хто перебірає долю краю у свої руки і до своїх заслуг зачисляє все, що станеться добре, той же перебірає нагану за все, що станеться зле.

В демократичних краях правлячі кола не мають таких великих прав; але й не мають такої великої відповідальності. В них може деколи виступитись якась мілітаристична струя на перше місце. Як довго сприяють міжнародні об-

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ.

ГЕЙЗЛЕТОН, ПА.

Наш 85 відділ У. Н. Союзу йде слідом тих, що розуміють і відчують потребу дбати про постійний зріст нашої національної твердині — У. Н. Союзу.

Минулого місяця відбулися в нас організаційні збори, на які прибув організатор п. Василь Загаєвич. Збори відкрив бувший президент, В. Шипула, привітавши ще і п. Дмитра Капітулу, президента Контрольної Комісії У. Н. Союзу, відомого нашого громадського діяча і широкого працівника для добра нашої організації. Потім забрав слово п. Капітула і представив ті великі труднощі, які У. Н. Союз поборов у часі свого існування, а зокрема підніс велику фінансову силу, велике майно, яке тепер стоїть до розпоряджності молодого покоління.

Головний організатор п. Загаєвич виголосив довгий реферат, у якому представив обширно поступ, який зробив У. Н. Союз, і доказав фактами та цифрами, що У. Н. Союз є дійсно сильною і модерною організацією, знаменито загосподарованою. Потім говорив п. О. Шараварко, довголітній головний контролор У. Н. Союзу, добре обізнаний з господарською У. Н. Союзу. Він також представив розв'яз У. Н. Союзу та ті труднощі, які він так щасливо поборов. Також згадав за бувшого секретаря О. Костюка, що доложив багато труду для розвою від 85. Тепер треба нам усім тільки доложити ще й свого труду, а наш У. Н. Союз скріпиться і в нашій окрузі. В одні тижні організував п. Загаєвич при нашої допомозі три молоді відділи, а то в Мекаду, Фріленді і Гейзлетоні. Є ще велике поле до праці для нашої Батька — У. Н. Союзу.

О. Костюк, секр. 85 відділу.

ставини, вона блесітиме на поверхні життя. Але коли міжнародний спокій укаже, що мілітаризм не потрібний, він тихцем нидіє, а противна струя приходить до рішального голосу.

В демократичній країні діється це все без великих потрясень. Тут можна ладувати стрільбу і в спокою видобути назад невинуватих набій. У диктаторських краях зміна приходить з великим крахом, з зміною режиму й одночасно з зміною цілої скали духових партостей.

ГІТЛЕР НЕ УСТУПИТЬ.

Тяжко повірити, щоб Гітлер уступив мирно, щоб усунувся з цілим своїм режимом, з цілою своєю духовою філософією тому тільки, що переконався, що силою нічого не вдіє. Але і не буде так, щоб інші краї йому все уступали. "З ідентичним приходять апетити", говорять німці. Кожна поступка заохочує до дальшої агресії. Ось тому опір такий десь мусить наступити. А тоді наступить вибух.

ПІД ПРАПОРІ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Історичне оповідання. Написав Г. Горинський. З передмовою Миколи Голубця. Видавництво "Українська бібліотека". Накладом Івана Тихомирова. Ст. 127. Книжка має 20 розділів.

У цій оповіданні розповідається про різні пригоди двох українських студентів у Львові, що виборилися на вищу науку до Києва й опинилися у війську Хмельницького. Тут описані докладно подвиги полка. Семена Височана, що був провідником українських повстанців у Галичині.

Ціна (в оправі) 75 цт.
Замовляйте в книгарні "Свободи".
"Svoboda"
P. O. Box 346
Jersey City, N. J.

МАНДРІВКА В КАРПАТИ ТОМУ СТО ЛІТ

Рабинець. — Дещо про опришків.

На третій день із Буркута виїхали ми до Рабинець. Це місцевість по лівому боці Черемоша. Є там тартаки, а гуцули з гір спускають зрубане дерево. У Рабинець з нього збивають дараби і сплавляють Черемошем до Кут або і далі. Ялици та смереки обчичані з галузей і обдрані з кори летять стрімголов на доли. Тут їх відбирали уставлені гуцули і переносили глибше до тартаку. З тоншого збивали дараби й укладали їх у ряди, одну дарабу за одною, прив'язуючи вузевкою до берега. Черемош у горішньому руслі не має багато води, зате повно великого каміння. Тому дараби мусять ждати, поки не спадуть дощі і прибуде води; тоді пускають їх. Дві такі дараби зв'язують разом. Попереду кермує і до них стає по одному гуцулові; попереду звичайно досвідний керманьчак. Коли хто з гостей буркутових хоче їхати дарабою до Жаб'яго або Кут, керманьчак прикріплюють для нього серед дараби два стільці, один нижчий на ноги, другий вищий до сидіння. Це тому, що Черемош у дальшому руслі має численні пороги, де дараби поринають під воду і мчаться з них стрілою.

Близько коло місяця, де сплавляють дерево, є мала, низенька коршмина, а в ній маленька, вога, пуста кімната, без стола і без лавок — із перегородкою, за якою є шинкас. В коршмині ухавася малий, хитрий жидок. У коршмі повнісінько гуцулів, уже нетверезих, що викрикували. Дивно, як той жидок не боявся тих сильних, як ведмеді, ланих гуцулів і як він запанував над ними своєю хитрістю і горіркою. Гуцул, а ще на верховині, дуже лакомий на горілку. Пригадую собі, як я у Буркуті платив гуцулові за наймлені коні і крім згодженої заплати дав йому ще одного ринського за його труд у дорозі. Гуцул узяв гроші, подякував, щоправда, однак церемоніяльно і досить рівнодушно. Колиж потім виняв я з торби пляшку і дав гуцулові напиться, йому аж закружилися очі; він упав на коліна і хотів мене за те в ноги поцілувати. Вже тоді я зрозумів, чим жидок над гуцулом панує і чому то перейшли нині найгарніші гуцульські полонини в жидівські руки.

(Дальше буде).

УВАГА! ІОНГСТАВН І ОКОЛИЦІ! УВАГА! УКРАЇНСКА ПРАВОСЛ. ГРОМАДА СВ. ПЕТРА І ПАВЛА

15-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ В НЕДІЛЮ, 16. ЛИПНЯ (JULY 16, 1939)

ПРОГРАМА: В суботу вечір: БАЛЬ для гостей.
В неділю, 9:30 рано, СОБОРНА СЛУЖБА БОЖА, на церковній площі. Відправлять оо. П. ЖЕЛЕХІВСЬКИЙ з Пінсбургу, Гр. Павловський з Арнольда, Мих. Запаринюк з Кіллсдена, Е. Королішин з Ембрідж, Вол. Загорулько з Шерону і місцевий о. С. Мусійчук. До Св. Божого співачки всі хорі вище названих парохій під диригентурою п. І. Деркача з Арнольда.
По Св. Божій в 1:30 спільна гостина, прийміть і бесіди. У 3:30 попол. Концерт всіх хорів, поодинокі і спільно. По Концерті забава з танцями до пізна.
З нагоди Торжества громада старается розпочати будову нової Церкви. Проситься все шановне громадянство взяти участь.
ЗА УКР. ПРАВ. ГРОМАДУ: о. С. Мусійчук, В. Коннішак, В. Середницький, С. Платок-Зам'їшак, А. Кравець.

УВАГА! — ДЖОМЕТ, ІЛ., І ОКОЛИЦІ!

ТОВАРИСТВО ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, відділ 111 Українського Народного Союзу

Величавий Пікнік В НЕДІЛЮ, 16. ЛИПНЯ (JULY 16, 1939) В FOREST PARK

Початок у годині 1. пополудні. — Вступ вільний.
Цим запрошується всіх місцевих і доколичних громадян прибути численно на цей пікнік. Половина доходу з цього пікніку призначена на потертії Січовиків у Карпатській Україні. За добру забаву ручить — Комітет.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ГЕМТРЕМК, МІШ.

Згадка про 950-літній ювілей Хрещення України.

Українська громада з Дітройту і Гемтремку відсвяткувала вчорашнє 4. липня б. р. 950-ліття Хрещення України. З цієї нагоди влаштовано величавий похід, у якому взяло участь коло 1,000 людей. Властиве свято відбулося в Роял Оук, де Службу Божу відправив еп. Ладика з Канади. Були також: еп. д-р К. Богачевський і еп. В. Такач, а також коло 50 священників. Співали три злучені хори. І співав на славний оперовий співак Михайло Голинський. По відправі відбувся бенкет. Ціле свято випало надсподівано добре.

М. К.

ВЛОМ ДО КООПЕРАТИВНОГО БАНКУ В УГНОВІ

Ніччю з 6-го на 7-го травня ц. р. якісь невідомі вломники ввійшли до Кооп. Банку Угнівщини. Вони відчинили перші входові двері втринок чи допасованим ключем, а другі двері мусили аж виважувати, бо не могли, видно, подолати вертгаймівського замку. — Канцелярія Банку міститься у мурованому домі, а вікна є сильно закратовані, так, що найслабшим опором для них були двері. Таким способом дісталися вломники до канцелярії Банку. Нічого ніде не рушили, а відразу почали добиратися до вогнетривалої каси. Але, щоб до неї дістатися, мусили відсунути великий пульпіт, навантажений ріжними книгами та актами. Пульпіт важив коло 600 кг. Видно, що не могли його так легко відсунути, бо повиклидали майже всі книги й акти з пульпіту на підлогу й аж тоді могли його відсунути. Так дісталися вони до лівої стіни вогнетривалої каси.

Тоді пропороли цілу першу стінку каси з двох сторін трикутником, підтягнули цей "фартух" дотори, висипали попід, а зробивши два отвори так, щоб рука влізлася, дісталися до горішнього й середнього переділу каси та забрали відтам усю готівку, що згідно із звідомленням касієра рівняється 647.53 зл. Поліція ствердила, що влом — робота "спеці-касярів". Видно, що "спеці-касяри" починають і по наших містечках вганяти. Слідство ведеться.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАПТОВИНІ ЗНАХОДИТЬСЯ ЧАСОПИС "СВОБОДА".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ФІЛІАДЕЛЬФІЯ, ПА. Місячні збори Бр. св. Івана Хрестителя, від 170, відбулися в суботу, 15. липня, в годині 6. вечір, в Народній Домі, 3322 Лавренс Стр. Тому, що маємо важні справи до вирішення, проситься членів прийти на означений час. Також нагадується членів, котрі довгують, щоб прийшли і вирівняли свої вклади, бо в протинний раз будуть суспендовані. Хто бажав би стати членом, хай зголоситься на мітинг і впишеться до У. Н. Союзу, як також впишуть діти до У. Н. Союзу; пощо йти по чужих організаціях, коли ми маємо свою. — Уряд.

НЮАРК, Н. ДЖ. Піврічні засідання Бр. св. Івана Хрестителя, від 76, відбулися в неділю, 16. липня, за раз по Св. Божій, в галі церковній при Мортон ул. Кожний член обов'язково повинен явитися на тім засіданні, бо є важні справи до поладження. Довгуючих членів проситься прийти і вирівняти свій довг, бо вразі незаплати своїх належностей, будуть суспендовані цього місяця. Адреса теперішнього фінансового секретаря: Василь Салабун, 33 Мортон ул., Ньюарк, Н. Дж. — П. Романішин, предс.; С. Стойко, кас.; В. Салабун, фін. секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. Укр. Січ, від 170, відбулися в неділю, 16. липня, в годині 6. вечір, у Бр. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. На ці збори обов'язково є кожного члена прийти, бо є важні справи до поладження. Припоминаємо до довгуючим членам заплатити свої заборги, бо в протинний раз такі члені будуть суспендовані. Рішучо за діти прошу платити місичні вклади до У. Н. Союзу. — Т. Наконечний, фін. секр., 16 Sanford Pl., Jersey City, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. Піврічні збори Бр. св. Івана Хрестителя, від 270, відбулися в суботу, 15. липня, в год. 7:30 вечір, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. Проситься всіх членів прийти на ці збори, бо буде справоздання урядників і контр. комісії за 6 місяців та інші важні справи до вирішення. Довгуючі члені мають вирівняти свої заборги. — М. Баран, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Місячні збори Бр. св. Юрія, від 379, відбулися у вівторок, 18. липня, в годині 7:30 вечір, в церковній галі св. О. Ніколая при Оклей і Райс ул. Проситься членів прийти на ці збори, бо є важні справи до поладження. Також проситься довгуючих членів прийти та вирівняти свої заборги, бо в протинний раз можуть бути суспендовані. — Томас Подола, пр.; Василь Пилипів, кас.; Андрій Боднарчук, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Піврічні збори Тов. Запорозька Січ, від 234, відбулися в п'ятницю, 14. липня, в год. 8. вечір, в салі У. Н. Дому, 214-216 Фултон Ст., Елізабет, Н. Дж. Кожний член є обов'язаний прийти на ці збори і вислухати справоздання урядників і контр. комісії за 6 місяців. Довгуючих членів проситься, щоб як такий ввічливо свої вклади, бо як такі далі будуть заборговувати, то урядники будуть мусіти поступити після статута і ухвал Товариства. Часні, котрі ще не вписали своїх дітей до Союзу, нехай невідкладають, а впишуть на піврічних зборах. — П. Сташко, гол.; В. Кардан, секр.; С. Могіла, фін. секр.

УВАГА! УКРАЇНЦІ ВЕЛИКОЇ ПІТСБУРЩИНИ! УВАГА!

ЗА БЛАГОСЛОВЕННЯМ ЕКСЦЕЛЕНЦІ ВЛАДИКИ КИР КОНСТАНТИНА БОГАЧЕВСЬКОГО

8-МИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛ. ДЕНЬ В НЕДІЛЮ, 16. ЛИПНЯ (JULY 16, 1939) У ВЕСТ ВЮ (WEST VIEW) ПАРКУ.

Це церковно-народне торжество розпочнеться Архирейською Службою Божою в 11. годині (літній час) перед полуднем при співачстві Доколичного духовенства.

Проевangelічний Владика виголосить Святочне Слово. Співатимуть злучені хори в числі 400 хористів під управдою диригента Л. Кухтина.

Загальна збірка буде перепроведена як дар на Український Католический Каледж у Стемфорд, Конн.

Перекусна. По тім будуть Спортивні Змагання в м'якій м'яч Українських Католических Дружин.

В годині 3. сполудня Концерт злучених і поодиноких хорів, переплітаних народними танцями.

На Концерті промовляти будуть: Ексцеленція Кир Константин, Впр. о. Ол. Пристай і інші.

Відтак зачнеться Танець у Ballroom і триватиме від 5. год. до 11. До танцю пригравати буде оркестра п. Манастирського. Тикети на танець продаються наперед. Тикети на Паркові Забави і Лончі просямо купувати від призначених комітетових по парохіях, бо лише з нашого розпорядку буде прихід на вище означену ціну.

До численної участі запрошуємо всіх Громадян зо широкій околиці Пітсбурга. Зійдіться знов усі разом на цим вчорністім святі, щоб заманіфестувати нашу національну свідомість та, вивняти, жертвувати до своїх рідних Українських Культурних Установ в Америці.

Святочний Комітет.

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

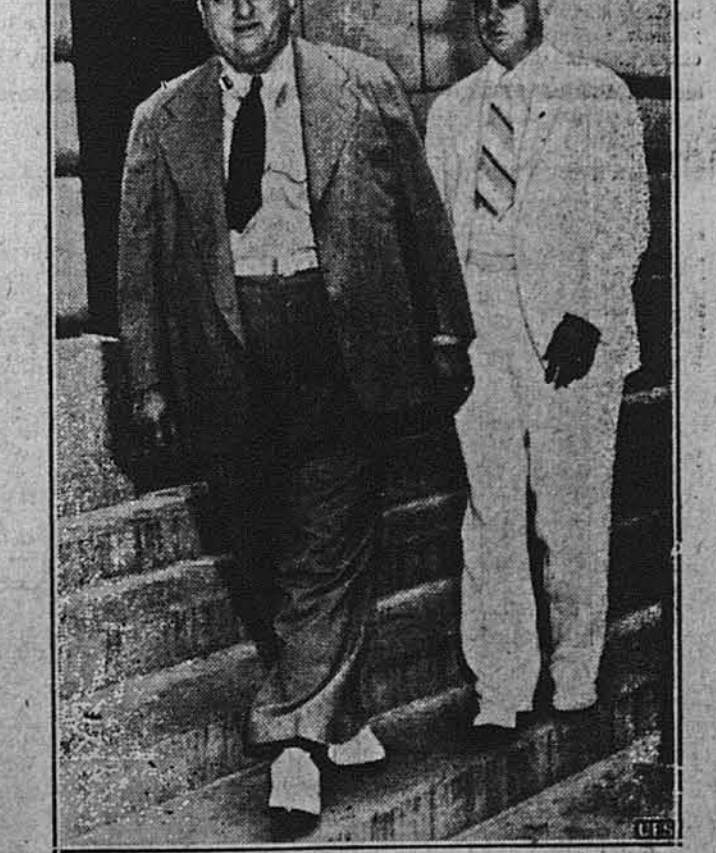
ЗАХОДОМ КОМІТЕТУ ГАЛІ ПАРОХІАЛЬНОЇ ПОРАЗ ПЕРШІЙ СПРАВЛЯТЬСЯ

ПЕТРА І ПАВЛА В СУБОТУ, 15. ЛИПНЯ (JULY 15, 1939)

Вечера з танцями на новій підлозі. Вступ 35 центів. Музика добріша.

Комітет просить увесь Рочестерський і околичний загаль до участі.

За добру забаву ручить — Комітет.

АРЕШТУВАННЯ В ЛУІЗІЯНІ.

Фінансовий скандал у Луїзіані росте. На світліні 300-фунтовий Джордж Кадвелл (назів), бувший директор будинку Стейт Юніверситі, що його арештували в Нью Орлеані. Йому закидають зловжитки в ВГА.

РЕЗОЛЮЦІЇ

9-го ЗІЗДУ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ) В АМЕРИЦІ

що відбувся в ніч 8, 9, 10, 11 та 12 липня 1939 р. в Нью-Йорку, Н. Дж.

Дев'ятий Зізд Організації Державного Відродження України (ОДВУ) в Америці, відкритий в понеділок членів делегатів і делегаторів від підлітків ОДВУ, УЗХ-ОДВУ та ММН, висловлює наступні резолюції:

Від часу останнього річного Зізду ОДВУ українська нація на всіх своїх землях та історичній території переживає великі політичні переміни. І так в осінь 1938 р. Карпатська Україна, яка найбільш забута частина української землі, стала нагадою середом політичного зацікавлення в цілому світі. Додатково українське населення, яке знало по черзі австрійсько-мадярське, а потім чеське ярмо, принесло багатий результат, бо вже 26-го жовтня 1938 р. ввадалося в Карпатській Україні перенести українців на чолі з о. д-ром Ангустиним Воловником.

Повстання автономної держави зродили та посладили серед українців у цілому світі великі надії на швидке визволення цілої Соборної України. І так на Західно-Українських Землях під польською та румунською заміною, серед української еміграції в Європі, на Далекому Сході та в обох Америках, все скоріше українці ставали до праці й допомогти в користь Карпатської України.

Та, не звважаючи на всі зусилля й велику моральну та матеріальну поміч, яку дали українці Карпатській Україні з цілого світу, небезпека ставала щораз ближчою й трагедія молодого Карпатського України не можна було відвернути.

Проти Карпатської України відрізнявся постав великий блок чужих і ворожих держав: як Мадярищина, Польща, Словаччина, Румунія, рештки Чехословаччини та навіть Італія. Вже при відносному арбітражі 2-го листопада 1938 р. було видно, що ці держави, що в Мінхені 29-го вересня 1938 р. гарантували незалежність нової чехословацької федеративної держави, в тому числі й Карпатської України, не є схильні обороняти цей стан та що дальші зміни в Центральній Європі є на о-від.

Це й сталося, коли в початках та подорожчій березні 1939 р. Німеччина окупувала Чехію, а Словаччина проголосила самостійність.

Карпатська Україна, спираючися на волю всього населення та на вимоги моменту, також проголосила повну незалежність. Першим Союзом Карпатської України були 15-го березня 1939 року.

Молода держава постановила героїською боронитися проти інвазії мадярської армії та держави. Без огляду на це, що уряд Карпатської України був позбавлений усякої помічі, він постановив дорого продати волю й незалежність.

І ми всі, не тільки українці, але й широкий світ, є свідками, що героїчна боротьба, яку вела Карпатська Україна, не наприкладіна постава українського націоналістичного руху та його речника в Карпатській Україні, "Карпатської Січі".

На цьому місці ми, делегати й делегатори 9-го Зізду ОДВУ, клонимо голову перед великими борцями-героями, які лягли над берегами Тиси, під Хустом, Свалявою та Тячевом, яких брутально мордували діти мадярськи ордів, яких вівчали, над якими зупинилися в людській спосібності. Бо ці молоді слов'янсько-націоналістичні тілочки доказали перед світом, що українська нація живе й здорова, що не тільки вона не погодиться й не прийме нікого, нікого, нікого, нікого, нікого, але що вона навіть у найважчих обставинах не змиється й не здається, а бореться за свою свободу й незалежність.

Запрошуємо наших сусідів з Hudson, Amsterdam і Pittsburgh до якнайвищої участі.

Українці живають і процвітають у всіх можливих формах, щоб не тільки не допустити до повстання Української Великодержави, але щоб більше поновити йде, аніжшати нашу правду, щоб тим краще опанувати українські маси.

Тому кожний член української нації, а тим більше член організованого націоналістичного руху, повинен бути водночас борцем, проповідником, провідником і т. п., який вміє би опанувати кожну ситуацію та обставини, який зумів би стати чимось важким подіям та обертати їх так, як цього вимагає добро української нації.

Члени ОДВУ в Америці мусять звернути увагу на індивідуальну цінність людини й таку індивідуальну цінність виробляти та втілювати. Наше завдання, вибороти єдину націю, мусять бути в цілому оправдані: націоналіст мусять бути: справедливіми, дисциплінованими, повзливими до своєї ідеї та своєї проводи, мусять бути витривалі та гордо зносити всі терпіння та наруги, які падають на нього.

9-тий Зізд ОДВУ поручає всім підліткам ОДВУ, УЗХ та ММН повести основний вишкіл членів з історії боротьби Злучених Держав Америки за свободу з історії, географії та економіки України, як теж вивчення визвольних рухів інших народів, бо це є доступ до проступовання завдань, цілей та метод українського націоналістичного руху.

III. НАШЕ ВІДНОШЕННЯ ДО ІНШИХ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

9-тий Зізд ОДВУ, беручи під увагу, що визволення нації та будова великої держави, якою буде українська держава, вимагає ці українські соборницькі організації, що розміщені по різних краях та чужих державах, ведуть послідовну й енергійну боротьбу за українську державність.

З таким організаціями ми працюємо й усе будемо працювати, бо вони поруч визвольного руху на різних землях ведуть помічну працю.

Тому 9-тий Зізд ОДВУ вніс всі українські організації соборницькі в Злучених Державах Америки, в Канаді, в Англії й Бразилії, Франції, Німеччині, Італії, Бельгії, Югославії, Болгарії, Індії, та на Далекому Сході.

Особливий привіт шле 9-тий Зізд ОДВУ тим безіменним героям-націоналістам, членам Організації Українських Націоналістів, що під ворожою займанщиною, там у Львові, Києві, Чернівцях чи Ужгороді, ведуть революційну боротьбу за українську великодержавність.

Делегати й делегатори шлють гарячий привіт Голові Проводу Організації Українських Націоналістів, полковникові Андрієві Мельникові, та всім ОМН як невідомим носіям ключів Української Національної Революції та їх послідовного реалізатора.

IV. МІЖНАРОДНЕ СТАНОВИЩЕ І УКРАЇНА.

Розвиток подій, що мав місце останнього року в Європі, показує, що не звважаючи на великі події та зміни політичного огляду, в Європі

ні нема спокою та нема найменшого вгяду на стабільний мир. Причини того є, на нашу думку, відсутність України як національної й самостійної держави, яка могла б привернути увагу до створення політичної рівноваги в Європі та задержання тривалого миру у світі.

Тому Зізд одобрить таку загальнополітичну, яка принизить до об'єктивних положень українського народу.

Тепер знову має місце швидке перетворення політичних сил в Європі, і цілком певно кінець розгрізу між великими державами, якщо не відбудеться на українських землях, то напевно в їх сусідстві, отже посередньо чи безпосередньо український народ буде терпіти від них.

Тому, що український народ бездержавний, він старатиметься знайти поміч та політичну підтримку у всіх державах. Український визвольний рух не базується на ніяких ідеологічних чужих чи міжнародних блоках, зокрема не має нічого спільного з ідеологіями, що панують у Німеччині чи Італії, а навпаки, український визвольний рух є сотні літ старший від згаданих ідеологій та базується на життєвих потребах самого українського народу та змагає до державної незалежності.

Англія й Франція, коли вони хочуть загорнути шлях іншим імперіалістам і вдержати тривалий мир в Європі, повинні здати собі справу з того, що й Польща, й Словаччина, й Румунія не є націоналістичними державами, а державами націоналістичними, які то держави стосуються до інших підлітків народів, як до українців, методи страшного терору та насильства. Цілком ясно, що ці держави не можуть довго існувати в такому стані, а мусять йти природним шляхом до розвалу.

Отже великі демократії, до якої також належать і Злучені Держави Америки, повинні знати, що позитивна розвідка українського питання у формі створення самостійної держави є свята бажання 50,000,000 народів.

Коли ці великі демократії, будучи сильними, визнають також і для українців оцей принцип національного самовизначення та допоможуть здійснити українським з терористичних обіймів Росії, Польщі, Румунії та Мадярищини, то вже тимчасово вони не тільки оправдують себе, що вони є дійсно демократичними, але у-сунуть на довгий час причини безконечних і небезпечних конфліктів в середній та східній Європі.

V. ЗА УКРАЇНСЬКУ-ВЕЛИКО-ДЕРЖАВНІСТЬ.

9-тий Зізд ОДВУ стверджує, що боротьба українського народу проти Польщі, Росії, Румунії та Мадярищини ведеться за українські ідеали: Одна, Велика, Соборна, Українська, Самостійна Держава!

За досягнення тої великої мети український народ відсоток літ кладе великі жертви. Платить найкращими силами, як б. п. Е. Коновалець, що згинув з рук ворогів, платив своїми національними багатствами, які експлуатують та винищують окупанти.

Але українська нація живе та хоче бути вільною та державною! Живучість її найкраще потверджує героїська боротьба Карпатської України проти навали Мадярищини.

В обличчя великих подій ми, українці, члени великої організації ОДВУ в Америці, стверджуємо:

Українська Держава мусять бути створена на всіх українських етнографічних землях! Її це найвищий постулат не тільки 50-мільйонного українського народу на різних землях, але й тих українців, що живуть в Америці та тішаться повною свободою й волею!

NEWS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS

MANY ATTEND HOME OPENING

Declaring that the Ukrainian question has become a world problem, Dr. Luke Myshuha of Jersey City, N. J., editor of the Ukrainian newspaper, "Svoboda," and principal speaker at the dedication, yesterday afternoon, at the Ukrainian National Home, Inc., on Globe Street, stated that Ukrainians in America have always maintained their interest in all the Ukrainian land and supported the ideal of a free and democratic Ukraine. "Ukrainians will never relinquish this ideal of a free and democratic Ukraine and will support materially and morally their 45,000,000 kinsmen in Europe in their struggle to obtain self-determination," Dr. Myshuha declared.

Dedicates Home

Rev. Dennis Kulmatytsky, pastor of St. John the Baptist Ukrainian Greek Catholic Church on Center Street, which, yesterday, observed its 25th anniversary, dedicated the new home of the Ukrainian colony. Mayor Murray presented a golden key to the pastor who opened the door of the new building while the band played American Ukrainian national anthems.

In his address, Father Kulmatytsky declared that the Ukrainians have always been an asset to the City of Fall River and that they will continue to work for the good of the community. He said the purpose of the new Home is to promote true Americanism among its members and their families, to educate the Ukrainian-American youth to the tradition and principles of their native country, the United States, and to discourage by practice of teaching, the interests of Communism, atheism, radicalism, Socialism and all other isms or doctrines which oppose organized democratic society, the Constitution of the United States or the Christian faith.

Parade Held

Prior to the dedication, various church organizations augmented by delegations from Woonsocket, Tontown and Pawtucket, paraded from the church on Center Street to the home via Broadway, Middle, South Main and Globe Streets.

Hundreds of spectators along the line of march witnessed the colorful procession in which practically all of the more than 200 participants were attired in unique native costumes of Ukrainian colors. The Woonsocket Ukrainian Band, directed by a drum major in Ukrainian dress, provided the military music, and offered selections during the exercises.

Peter Szurko, president of the Ukrainian National Home, who was praised by speakers for his efforts in purchasing the building, was marshal of the parade. Marching with him were Father Kulmatytsky, Dr. Myshuha, Senator William P. Grant, Representative William E. White and heads of the various Ukrainian organizations.

Father Kulmatytsky presided at the exercises held on the grounds of the home immediately after the building was dedicated. Various speakers introduced by Father Kulmatytsky, spoke over a public address system from an especially erected platform on the southwest corner of the lot to a gathering seated at tables. Dinner was served by the women of the parish following the ceremonies. The honored guests were served in the hall of the home.

Chorus Offers Concert
A delightful concert of Ukrainian folk songs was presented by the Ly-senko Chorus directed by Peter Nayda, following the dinner. Miss Anna

Szurko, Miss Mildred Dutka and John Szurko were soloists. The chorus also sang at the dedication exercises. In a stirring address, Dr. Myshuha said that the Ukrainians will seek to obtain political support for the Ukrainian independence movement from the United States and all those countries which could aid Ukraine and would not demand in exchange that Ukraine become a vassal state, "because the Ukrainians' struggle for an independent Ukraine is dominated by no nation."

"It is a mistake," the speaker said, "to speak of the Ukrainian liberation movement as a creation of Hitler or Germany. It is a long struggle of the Ukrainians themselves for freedom. The real important thing is to know what the Ukrainian people themselves and their representation desire."

Says Charge Groundless

"Many ardent but ill-advised advocates of Nazism and Fascism make the charge that the Ukrainian independence movement is inspired by Germany. This groundless charge is often made in so-called defense of democracy. Such propaganda is designed against Nazism and Fascism but in reality becomes a boomerang against democracies and spreads among Ukrainians and other oppressed peoples, disbelief in democracy," the speaker said.

"The best guarantee against the possibility of the spread of Fascist ideas among the Ukrainian people would be a clear and unequivocal recognition by the democratic powers of their full right to self-determination in all their ethnographic territories," he concluded.

Mayor Murray congratulated Father Kulmatytsky and his parishioners on purchasing the new home and wished them success in the future. He praised the Ukrainians on the work they are doing and urged them to continue to carry on the fine work which is not only a credit to their race but to the city and nation as well.

Land Group

Senator Grant, after congratulating the Ukrainians on their acquisition of the new building, said that the Ukrainian race lived in harmony for years and aided considerably in making this the greatest nation in the world. He urged the Ukrainians to resolve to carry on the great traditions and continue to take active part in building up the American nation.

Representative White told the gathering they should be thankful to reside in a country where they can live according to their principles and beliefs and wished them success in the future.

Representative Terrance J. Lomax Jr. praised the Ukrainians for what they are trying to accomplish by purchasing their new home and said "your organization will progress and your objects will be attained if you will continue to work in brotherly spirit."

Voices Appreciation

Mr. Szurko thanked the group for electing him head of the home and said he will do everything in his power to make the organization prosperous and successful.

Michael Litaway, who is to organize a Young Ukrainian Social and Health Club at the home, entertained with acrobatic stunts. He was assisted by Herbert Daley.

("Fall River Herald News," June 12, 1939.)

ЯК ЗНАХОДЯТЬ РАД?

Щоб ствердити рад у землі, живають фізики спеціальних неонових ламп, званих "квочками". Вони викликають у залученому до лампи слухальці спеціальні тони, тим частіші, чим ближче знаходиться рад. При допомозі того приладу вдається віднайти 8 міліграмів (мг. — одна тисячна грама) рад у одній американській шпигулі, згублених перед 8 роками. Тоді шпигуль з радом дістається через помилку до старих зужитих бандажів, з якими їх спалили в печі. Тепер "квочка" віднашла цінні шпигули серед сміття.

УВАГА! УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛЯР

член відділу 361. У. Н. Союз виконує персональну роботу і дає чесну обслугову по уміркованих цінах. Займає і перекладає. W. S. SKOMSKY, 119 ST. MARK'S PLACE, NEW YORK CITY.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

ЗАНЕДБАНІ ХРОНІЧНІ НЕДУГИ

доводять до безпартірного терпіння. Аналіз крові, лугу "Екс", аналіз сечі, медична експертиза ПО НИЗЬКИХ ЦІНАХ запевняють удачу лікування. Ревматичні стани, "Гей фівер", астма, клопотні відходою книжки, піхура, алергія і нирок лікуються модерними способами. — ПОРАДА ДАРОМ. DR. DERUNA 128 East 86th St., New York City. Кожного дня від 10-2 год. і від 4-9. У неділю від 10-2. Особна ждальня для жінок.

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без рибки, як далеко поза Нью-Йорком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслугову швидко і дешево. — Офіс: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J. Phone: LEX 3-5347

ІВАН БУНЬКО
Новий Український Удиреткер заряджує погребми по ціні так низькій, як \$150. Обслугову найкраще.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150. Telephone: Orchard 4-8088.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel. Malrose 5-6577

ТАРЗАН І СЛОНОЛЮДИ

Як легко було вбити Спайка — думав собі Трол. А все-таки він здержувався. Перед ним він мав пошану навіть тоді, коли той спав. У привабливості Спайка опускала його відвага. Тому він скоро покинув цю думку і почав думати про Гонфало. Далі він почав обережно рахувати через долівку колони.

Та коли він дібрався до порога, наступив на баняк. Потрутивши його, він нароби тим великого галасу. Трол із переляку затримав віддих і ждав, чи Спайк не збудиться. Спайк тільки заворушився, але не збудився. Постоявши хвилину, Трол почав далі відкрадатися до колони, в якій спала Гонфала.

Зате голос баняка розбудив Гонфало, яка й без того стала дуже нервова і чуїна. Розкривши широко очі, вона вдихалась у п'ятому ночі. Далі вона почула людські кроки. "Чи вони пройнуть мимо, чи зупиняться тут?" — думала вона собі. Серце її билось сильніше, чим ближче підходили ті невідомі кроки.

Нагло кроки зупинились біля порога її колони. А за хвилину темна тінь чоловіка стала в порозі. "Хто він?" — запитала дріжущим голосом Гонфала. "Мовчи і не роби непотрібного галасу", відповів різко Трол. Гонфала відразу пізнала його голос і ціла затремтіла.

Зате голос баняка розбудив Гонфало, яка й без того стала дуже нервова і чуїна. Розкривши широко очі, вона вдихалась у п'ятому ночі. Далі вона почула людські кроки. "Чи вони пройнуть мимо, чи зупиняться тут?" — думала вона собі. Серце її билось сильніше, чим ближче підходили ті невідомі кроки.